

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

		JournalpostID: 12/3201 Arkiv sakID.: 12/806	Saksansvarlig: Berit Vestvann Johnsen
Sluttbehandlede vedtaksinnstans: Formannskapet			
Sak nr.: 072/12	FORMANNSKAP		Dato: 23.04.2012

REFERATSAKER I PERIODEN

Sammendrag:

Dok.ID	Arkivsak ID	Brevdato	Avsender/Mottaker	Tittel
12/2617	I 12/674	14.03.2012	Miljøverndepartementet	REOPPNEVNING AV MEDLEMMER TIL NASJONALPARKSTYRET FOR VERNEOMRÅDENE KNYTTET TIL VERNEPLANENE FOR SALTFJELLET-SVARTISEN, JUNKERDAL, RAGO OG SJUNKHATTEN I NORDLAND
12/2772	I 08/2871	22.03.2012	Kulturminner i Nordland Nordland fylkeskommune	FREDNING AV KLUNGSET LEIR
12/3045	U 12/149	29.03.2012	Husbanken	INVITASJON TIL SAMARBEID OM HELHETLIG BOLIGPOLITISK PLANLEGGING
12/3558	I 11/2590	19.03.2012	Direktoratet for naturforvaltning	JUNKERDALEN NASJONALPARK I FAUSKE KOMMUNE - GRENSEENDRING

INNSTILLING :

Refererte dokumenter tas til orientering.

Mottatt FM-NO

26 MARS 2012

DIREKTORATET FOR
NATURFORVALTNING

Fylkesmannen i Nordland, Statens Hus,
8002 BODØ

Deres ref.:

Vår ref. (hes oppgitt ved svar):
2011/17126 NAT-NP-MDDato:
19.03.2012

Arkivkode:

423.1/422.1/18

Junkerdalen nasjonalpark i Fauske kommune - grenseendring

Junkerdalen nasjonalpark ble opprette ved kronprinsreg. res den 9. januar 2004. Formålet med vernet er å bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet. Området skal også stimulere til utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Etter gjeldende verneforskrift dekker nasjonalparken et areal på 682 km².

Bakgrunn for saken

Fauske kommune har siden år 2000 deltatt i en forsøksordning med ny forvaltning av motorferdsel i utmark, der motorferdselen reguleres gjennom kommunens arealplan. I utgangspunktet skulle forsøket gå ut 2003, men det er stadig blitt forlenget og går fremdeles.

Fra Daja går det ei åpen skuterløype ("turistløypa") inn til Låmivatnet og videre til svenskegrensa. På svensk side fortsetter løypa blant annet til Mavas og Pieskehaurestugan. Under verneplanprosessen var det enighet om at nasjonalparksgrensa skulle trekkes slik at det ikke ble konflikt mellom nasjonalparken og den åpne skuterløypen. Med bakgrunn i kartfesting av turistløypa i Fauske kommunes arealplan ble grensepunktet ved Daja lagt på høyde 536.

Ved en tilfeldighet ble løypa kjørt med GPS i 2005, og det viste seg at løypa over en lengre strekning var i samsvar med avmerking på kartet, og på flere plasser krysset den inn i nasjonalparken. På bakgrunn av dette ble turistløypa lagt om og for de fleste plassene var det mulig å legge løypa utenfor nasjonalparken. Ved høyde 536 har det imidlertid ikke vært mulig å finne en forsvarlig trase som ikke berører nasjonalparken, den eneste traseen utenfor nasjonalparken som tidvis kan kjøres er bratt og noen ganger isete. Totalt er det en strekning på 250 meter som må kjøres innenfor nasjonalparken.

Turistløypa er viktig for turistnæringen i Sulitjelma og har stor lokal betydning. Det har gjennom flere år vært søkt og delvis gitt dispensasjon både for å kjøre gjennom dette hjørnet av nasjonalparken for å merke opp resten av løypa, og til å legge turistløypa innenfor nasjonalparken ved dette punktet. Ei åpen skuterløype er imidlertid ikke forenelig med en nasjonalpark, og på bakgrunn av dette gav Direktoratet for naturforvaltning Fylkesmannen i Nordland oppdrag om å utrede endring av grensen og verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark.

Fylkesmannen i Nordland sendte forslag til endring av nasjonalparkgrensen på begrensset lokal høring i brev datert 11. november 2011. Ved høringsfristens utløp var det kommet inn fem uttalelser. Av disse hadde Saltdal kommune og Statskog SF ingen merknader til forslaget om endring av vernegrensen. Fauske kommune støtter

Besøksadresse:

Tungasletta 2
Postadresse:
Postboks 5672 Sluppen
N-7485 Trondheim

Telefon:

73 58 05 00
Telefaks:
73 58 05 01

Videokonf:

73 90 51 40

Internett:

www.dirnat.no
E-post:
Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:

Marit Doseth
Telefon:
73 58 08 19

grenseendringen. Midtre Nordland nasjonalparkstyre viser til at løypa er viktig for turistnæringen i Sulitjelma og ber om at saken må behandles raskt av avgjørende myndighet. Naturvernforbundet i Nordland mener skuterløypa bør legges ned i stedet for en endring av grensa da prøveprosjektet ikke nådde de oppsatte målene. De har forståelse for at dagens praksis med fornøyelseskjøring gjennom et hjørne av parken må avvikles, og peker på det store problemet i området er en liberal dispensasjonspraksis for å kjøre inn til løypa fra hytteområdet og hytter som ligger nærmere veg enn loven forutsetter. Friluftslivet er dermed sterkt motorisert og preget av støy.

Naturvernforbundet peker videre på at forsøksordningen ble avsluttet for 4 år siden, men at forsøkskommunene fikk videreført ordningen i påvente av lovendring. DN har foreslått å stramme inn motorferdselloven da målene om leiekjøring, redusert motorferdsel, fornøyelseskjøring og mindre ulovlig kjøring ikke ble nådd. Det pekes også på at forsøkene i følge NINAs evalueringssrapport ikke har skapt arbeidsplasser i nevneverdig grad, og ber om at Fylkesmannen dokumenterer at dette er tilfellet i Sulitjelma.

Fylkesmannen viser i sin kommentar til at det var et mål ved opprettelsen av Junkerdal nasjonalpark at vernegrensa skulle trekkes slik at skuterløypa ikke ble berørt. Senere oppmåling har imidlertid vist at løypa på enkelte steder allikevel har blitt liggende innenfor nasjonalparken. Skutertrafikken har allikevel fortsatt gjennom nasjonalparken ved at det er gitt generelle tillatelser til kjøring som i ettertid har vist seg å være ugyldige. Det er etter fylkesmannen sin vurdering uheldig med en åpen skuterløype i nasjonalparken, men det har vært en forutsetningen at skuterløypa ikke skulle berøres av etableringen av nasjonalparken.

Fylkesmannen viser også til at Fauske kommune har regulert motorferdselen gjennom kommuneplanens arealdel, hvor det åpnes for å kjøre korteste vei fra hytte til turistløypa i de tilfelle hvor det kan kjøres lovlig til hytta.

Det vises også til evaluering av det tidligere nevnte prøveprosjektet som skuterløypa var omfattet av og som viste at:

- Den totale støy-/trafikkbelastningen er ikke redusert fordi nye kjøreformål er innført, men mye av den tidligere ulovlige kjøringen har blitt lovlig i turistløypa.
- Ordningen har hatt en kanaliseringseffekt.
- Kjøringen i sårbare områder er redusert (men har neppe nådd noen minimumsgrense).
- Ordningen sikrer til en viss grad helhetlig vurdering av berørte interesser.
- Behandling og praktisering av motorferdselsaker har blitt mer demokratisk.
- Saksbehandlingen har blitt nedkortet og det er økt forutsigbarhet.

Fylkesmannen kan ikke dokumentere ringvirker av turistløypa i Sulitjelma, men finner ikke grunn til å betvile betydningen for reiselivsfirma og kommunene. Det vises også til løypas funksjon for snøskuteropplæring og mangelen på slike arenaer i området.

Direktoratet sin vurdering

Direktoratet for naturforvaltning er i brev av 3. november 1988 fra Miljøverndepartementet gitt myndighet til blant annet å foreta grønseendringer som omfatter mindre arealer i verneområder, herunder utvidelser eller innskrenkninger. Delegeringen gjelder myndighet etter naturvernloven 19. juni 1970 nr. 63. Denne loven ble opphevd ved Lov av 19. juni 2009 om forvaltningen av naturens mangfold (naturmangfoldloven). I følge naturmangfoldloven § 77 står beslutninger om delegering av myndighet, forskrifter eller enkeltvedtak med hjemmel i bestemmelser som oppheves etter denne loven, fortsatt ved lag inntil Kongen bestemmer noe annet. Etter dette gjelder fortsatt delegering av myndighet ved ovennevnte brev av 3. november 1988. Etter direktoratet sin vurdering ligger den foreslalte grensejusteringen innenfor den delegerte myndighet.

Direktoratet har kunnskap om området som blir berørt ved eventuell grenseendring fra Fylkesmannen i Nordland jf nml § 8. Det er ikke registrert trua eller sjeldne arter eller naturtyper innenfor området som foreslås tatt ut. Det er heller ikke registrert spesielle geologiske forekomster eller kulturminner og området har heller ikke spesielle

landskapsverdier. Når det gjelder reindrift så ligger området innenfor en trekklei for rein. En grenseendring vil ikke medføre noen endring i forholdene for reindriften. Området inngår i et større område som er definert som et viktig jaktområde, trolig mest brukt på høsten og mot slutten av jakta i januar/februar. I denne perioden kan det tenkes en brukerkonflikt mellom jegere og brukere av skuterløypa. Området er imidlertid av begrenset størrelse og det legges til grunn at eventuelle brukerkonflikter har vært vurdert av Fauske kommune under deres arbeid med arealplanen.

Direktoratet mener at de har tilstrekkelig kunnskap om området til at føre var prinsippet ikke kommer til anvendelse i denne sak, jf nml §9. Når det gjelder områdets sin samlede belastning, jf nml § 10, så vil en grenseendring kunne medføre flere inngrep og forstyrrelser på det området som tas ut av nasjonalparken, da området ikke lengre vil være underlagt de restriksjoner som følger av verneforskriften. Direktoratet har imidlertid ikke holdepunkter for at en moderat økning av belastningen av området, vil medføre at forvaltningsmålene i nml §§ 4 og 5 ikke skal kunne ivaretas.

Forvaltningen skal også påse at det velges den driftsmetode eller teknikk som er best for naturmiljøet når vedtak treffes, jf nml § 12. Dette prinsippet omfatter også at det skal velges den beste lokalisering. Prinsippet om valg av beste driftsmetode eller teknikk kommer ikke til anvendelse i denne sak, selve hensikten med løypa er å gi en utvidet mulighet for å kunne kjøre snøskuter. Bruk av annet fremkomstmiddel er ikke aktuelt. Når det gjelder valg av lokalisering er direktoratet enig med fylkesmannen i at åpne skuterløyper ikke bør ligge innenfor nasjonalparksgrensa. En endring av skutertraseen slik at den blir plassert utenfor nasjonalparken har vært gjennomført der dette har vært mulig. Ved høyde 536 ved Daja har det ikke vært mulig å finne alternativ trase utenfor nasjonalparken, da terrenget utenfor nasjonalparksgrensa er bratt og tidvis isete. I et slikt terrenn vil en åpen skuterløype være uforsvarlig. På bakgrunn av hensynet til sikkerheten til den store andelen av publikum som benytter løypa og som har ulike ferdigheter med hensyn til å ferdes på skuter, mener vi den beste samfunnsmessige løsningen vil være at løypa på denne strekningen ikke flyttes, jf nml § 12.

Naturvernforbundet i Nordland mener at skuterløypa bør legges ned istedenfor at grensa endres. Forsøksordningen medførte i følge evalueringen ikke økt leiekjøring, mindre ulovlig kjøring, redusert motorferdsel og fornøyelseskjøring. Det ble heller ikke dokumentert nevneverdig flere arbeidsplasser som følge av ordningen, heller ikke for Sulitjelma. Fylkesmannen mener at selv om det ikke er direkte dokumentert at skuterløypa har positive effekter for næringsinteresser og lokalsamfunn, så finner de ikke grunn til å betvile opplysninger om dette fremkommet i kontakt med lokale aktører.

Direktoratet viser til at forsøksordningen med utvidet lokal forvaltning av motorferdsel i utmark ble satt i gang i 2001 og er senere forlenget inntil videre. Miljøverndepartementet har påbegynt en gjennomgang av regelverket om motorferdsel i utmark og vassdrag. I juni 2009 ble det gjort enkelte endringer i forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag. Samtidig med behandlingen av forskriftsendringen bestemte regjeringen at det ikke skal gjøres endringer i lov eller forskrift om reglene for bruk av motorkjøretøy på snødekt mark i Finnmark og Nord-Troms. Den videre gjennomgangen vil gi grunnlag for å vurdere behovet for ytterligere endringer i regelverket knyttet til motorferdsel i utmark, bl.a. om det skal åpnes for mer rekreasjonskjøring. Forsøksordningen med lokal forvaltning av motorferdsel i utmark i syv kommuner fortsetter inntil gjennomgangen er fullført og eventuelle endringsbehov er avklart. En nedleggelse av skuterløypa før regjeringen har tatt endelig stilling til eventuelle endringer i regelverket er derfor uaktuelt.

Når det gjelder grenseendringen er direktoratet enig i fylkesmannen sin vurdering i at det ikke er ønskelig med en åpen skuterløype i nasjonalparken, jf nml § 35 annet ledd. En grenseendring som den foreslår vil være uten nevneverdig negativ betydning for verneverdiene.

Direktoratet er videre enig med Fylkesmannen i Nordland i at grensen endres ved grensepunkt 6, ved høyde 536. Endringen vil medføre en reduksjon av nasjonalparkens areal med 0,12 km². Totalt areal for Junkerdal nasjonalpark vil fortsatt være 682 km².

På denne bakgrunn vil Direktoratet for naturforvaltning endre grensen for Junkerdal nasjonalpark, Nordland.

Vedtak

Direktoratet for naturforvaltning gjør følgende endring i verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark/Junngaravuome nasjonalpárkka

Forskrift om endring av Forskrift om verneplan for Junkerdal. Vern av Junkerdal nasjonalpark/Junngaravuome nasjonalpárkka, Fauske og Saltdal kommuner, Nordland.

Med hjemmel i kgl.res 3. juli 1987 nr 572 om delegering av myndighet etter naturvernloven mv. til Miljøverndepartementet for vernevedtak og delegasjonsbrev fra Miljøverndepartementet av 3. november 1988 jf naturmangfoldloven § 77 gjøres følgende endring i Forskrift om verneplan for Junkerdal. Vern av Junkerdal nasjonalpark/ Junngaravuome nasjonalpárkka, Fauske og Saltdal kommuner Nordland:

I

§ 1 Avgrensning skal lyde:

Verneområdet betør følgende gnr./bnr.:

Fauske kommune: 119/1.

Saltdal kommune: 39/fellessei, 39/1, 39/2, 39/3, 39/4, 39/6, 39/7, 65/1, 66/1, 67/1, 68/1, 69/1, 70/1, 71/1.

Nasjonalparken dekker et areal på 682 km². Grensene for nasjonalparken fremgår av kart i målestokk 1:100.000, datert Direktoratet for naturforvaltning mars 2012. De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunkter skal koordinatfestes.

Grensene for nasjonalparken går fram av kart i målestokk 1:100.000 datert Direktoratet for naturforvaltning mars 2012. De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Kartet og verneforskriften oppbevares i Fauske og Saltdal kommuner, hos Fylkesmannen i Nordland, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

II

Forskriften trer i kraft straks

Videre saksbehandling

Direktoratet for naturforvaltning ber Fylkesmannen i Nordland kunngjøre grenseendringen og sende ut kart til grunneiere og lokale instanser.

De nye vernegrensene skal digitaliseres og lagres på SOSI-format. Fylkesmannen bes om å oversende Sosi-fil til direktoratet, som så vil oppdatere grenseendringen i Naturbase. Hele verneområdet må fremgå av SOSI-filen.

Direktoratet vil sende forskriftsendringen til tinglysning og til kunngjøring i Norsk Lovtied.

DIREKTORATET FOR
NATURFORVALTNING

Statens kartverk, Tinglysningen, bes om å tinglyse endret verneforskrift på de berørte eiendommer i henhold til eget oversendelsesbrev fra direktoratet.

Med hilsen
Direktoratet for naturforvaltning

Olav Nord-Vaag
Fung direktør avd Naturbruk og vern

Marit Doseth
Marit Doseth

Kopi til:
Miljøverndepartementet

Postboks 8013 Dep 0030 OSLO

